

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/136/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618200693
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3618200693.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci žalobcu Z., proti žalovanému B., o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 19. októbra 2018, č. k. 6C/28/2018-18, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 19. októbra 2018, č. k. 6C/28/2018 -18 súd prvej inštancie vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať, a konanie zastavil. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania je určenie vlastníckeho práva a žalovaným v danom spore je zahraničná právnická osoba so sídlom (registered office) v A.. V danej veci ide o občianskoprávny spor s cudzím prvkom, preto je potrebné v prvom rade skúmať, či je daná právomoc súdov Slovenskej republiky prejednať a rozhodnúť daný spor. Nakoľko obe strany sporu majú v zmysle čl. 63 bod 1 a 2 Nariadenia č. 1215/2012 bydlisko v členských štátoch EÚ, na posúdenie právomoci bolo nevyhnutné aplikovať Nariadenie č. 1215/2012, ktoré má v zmysle čl. 7 ods. 2 Ústavy SR prednosť pred zákonmi SR. Podľa všeobecných ustanovení o právomoci, t.j. podľa čl. 4 bod 1, čl. 5 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 je daná na konanie právomoc súdu toho členského štátu, na ktorého území má bydlisko osoba, proti ktorej žaloba smeruje (t.j. právomoc podľa bydliska žalovaného), ak nie je v nariadení uvedené inak. Ustanovenie čl. 5 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 určuje výnimku, podľa ktorej možno osoby s bydliskom na území členského štátu žalovať aj na súdoch iného členského štátu, ale len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly. Ani jedno z týchto ustanovení sa na danú vec nevzťahuje, preto právomoc súdu Slovenskej republiky nie je možné určiť podľa ustanovení týchto oddielov (oddielov II až VII), teda treba aplikovať všeobecné ustanovenia právomoci, a to čl. 4 bod 1 nariadenia a určiť právomoc súdu toho členského štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko (sídlo). V danom prípade má žalovaný, ktorý je zahraničnou právnickou osobou s o sídlom v A., bydlisko A., a nie je daná právomoc slovenských súdov na prejednanie a rozhodnutie daného sporu. Zistenie uvedeného neodstrániteľného nedostatku podmienky konania spôsobilo, že súd konanie zastavil podľa § 9 CSP. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v zmysle § 256 ods. 1, § 257 CSP.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom určenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/ a písm. h/ CSP. Navrhol odvolaciemu súdu alternatívne napadnuté uznesenie zrušiť, alebo napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom zaviazá Okresný súd Partizánske vo veci konať, t.j. určí právomoc alebo alternatívne postúpi vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí. Uviedol, že v tomto konkrétnom prípade je potrebné posudzovať právomoc súdu konať vo veci podľa článku 7 bod 2 alebo 3 nariadenia EÚ č.1215/2012. Predmetom konania a podanej žaloby je určenie vlastníckeho práva k peniazom, ktoré boli predmetom trestnej činnosti a teda pre žalobcu sú takéto peniaze škodou. Žalobca je poškodeným a žalovaný je

osobou, ktorá (podľa žalobcu) neoprávnene zadržáva peniaze. Miesto, kde došlo alebo mohlo dôjsť ku skutočnosti zakladajúcej nárok na náhradu škody (7 bod 2) je územie SR, preto žalobca je toho názoru, že súdy Slovenskej republiky majú právomoc konať vo veci; podľa § 19 písm. b/ CSP, t. j. miestne príslušným súdom je Okresný súd Partizánske. Existuje taktiež aj ďalší dôvod založenia právomoci, a to podľa článku 7 bod 3 nariadenia č. 1215/2012. Konanie pred súdom v trestnej veci ČVS:Z.-XX/VYS-PE-XXXX sa síce nevedlo, ale trestné konanie bolo začaté a neskôr bolo prerušené vyšetrovateľom. Je potrebné zdôrazniť, že hoci trestné konanie na súde neprebiehalo, iniciované však bolo a len pre procesné prekážky sa nedostalo pred súd, právomoc je preto možné založiť analogicky aj na článku 7 bod 3 nariadenia č. 1215/2012, príslušným by bol súd, ktorý by inak konal v trestnej veci, t. j. Okresný súd Partizánske. Ani z hľadiska hospodárnosti konanie nie je žiadny dôvod, aby konanie vo veci viedli súdy vo R. T. s ohľadom aj na vedenie dokazovania, pretože je zjavné, že všetky dôkazy by museli súdne orgány získavať z územia SR. Toto potvrdzuje aj článok 16 preambuly nariadenia 1215/2012. Právomoc slovenského súdu je možné okrem vyššie uvedeného založiť aj podľa článku 26 bod 1 nariadenia 1215/2012, to by ale bolo potrebné, aby Okresný súd Partizánske najskôr skúsil doručiť žalobu žalovanému, a počkať, či sa konania zúčastní alebo nie. Podľa informácií žalobcu toto Okresný súd Partizánske nevykonalo. Nie je to síce povinnosťou súdu, avšak súdna prax ponecháva na rozhodnutí žalovaného, či v prípade absencie iného kritéria pre založenie právomoci, nerozhodne sa sám konania zúčastniť a tak nedostatok právomoci odstrániť. Týmto konaním taktiež Okresný súd Partizánske nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že podľa názoru právneho zástupcu žalobcu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3. Odvolaciemu súdu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť z týchto dôvodov:

5. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí síce na otázku posúdenia právomoci slovenského súdu, keďže ide o vec s cudzím prvkom (prvkom člena EÚ), správne použil nariadenie EÚ č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktoré reguluje právomoc v občianskoprávných veciach, ako je táto, posúdenie medzinárodnej právomoci však vykonalo predčasne, pretože neaplikoval správne a úplne citovaný čl. 28 bod 1 nariadenia, upravujúci proces skúmania právomoci.

6. Podľa čl. 28 bod 1 nariadenia EÚ č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nezúčastní sa konania, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, pokiaľ si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

7. Vychádzajúc z uvedeného ustanovenia upravujúceho postup súdu pri skúmaní právomoci podľa nariadenia Brusel I bis súd nemôže (s výnimkou výlučnej príslušnosti, ktorú však súd prvej inštancie nezistil) preskúmať svoju príslušnosť skôr, než doručí žalobu žalovanému, keďže právomoc môže byť založená tým, že sa žalovaný vyjadrí k žalobe a nevznesie námietky právomoci procesného súdu (čl. 26 bod 1 nariadenia). Podmienkou právomoci súdu iného členského štátu ako štátu domicilu žalovaného je podľa čl. 28 bod 1 nariadenia neúčast' žalovaného na konaní. Súd tak môže k preskúmaniu svojej právomoci v intenciách článku 28 ods. 1 nariadenia pristúpiť len vtedy, ak spadá predmet konania do pravidiel výlučnej príslušnosti, alebo ak sa žalovaný nezúčastňuje konania.

8. Na neúčast' žalovaného a teda na neochotu podriaďiť sa právomoci iného členského štátu možno usudzovať až potom, čo sa žalovanému vytvorila podmienka, aby sa dozvedel, že proti nemu bola podaná žaloba a že sa s ním vedie konanie. Ak súd potom, čo prijal žalobu, dospeje k záveru, že nejde o prípad výlučnej právomoci, musí žalobu alebo rovnocennú písomnosť doručiť žalovanému s výzvou na vyjadrenie, pričom k tomuto doručeniu musí dôjsť v dostatočnom predstihu, ktorý mu umožní prípravu na pojednávanie a uplatnenie jeho práv predtým, než je v odosielaťcom štáte vydaný vykonateľný rozsudok (rozsudok Súdneho dvora EÚ z 13. júla 1995 vo veci C-474/93 Hengst Import BV proti Anne Márii Campese, Simon, P.)

9. Zo spisu vyplynulo, že súd prvej inštancie v čase do napadnutého rozhodnutia o právomoci nedoručil žalovanému žalobu a nevyzval ho na vyjadrenie k nej v stanovenej lehote. Zo spisu nie je zrejmé, že by žalobu žalovanému doposiaľ zaslal a že by ho vyzval na vyjadrenie k žalobe.

10. Predčasné posúdenie medzinárodnej právomoci súdom a nedostatok doručenia žaloby žalovanému nemôže zhojiť ani doručenie žaloby spolu alebo po rozhodnutí súdu prvej inštancie o zastavení konania pre nedostatok právomoci súdu. Ako však už bolo vyššie uvedené, z dôkazov v spise nevyplýva, že by žaloba bola doposiaľ žalovanému doručená.

11. Odvolací súd považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za predčasné, pretože postup súdu prvej inštancie pri prieskume právomoci za použitia nariadenia Brusel I bis bol nesprávny, a preto ho podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil vrátane závislého výroku o trovách konania (§ 379 písm. a/ CSP), a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude v prvom rade doručiť žalovanému žalobu a vyzvať ho na vyjadrenie k žalobe v stanovenej lehote. Až v prípade, že sa žalovaný konania nebude zúčastňovať, posúdi súd prvej inštancie svoju medzinárodnú právomoc podľa nariadenia Brusel I bis, pričom sa bude zaoberať námietkami a argumentmi žalobcu v odvolaní ohľadom danosti osobitnej právomoci súdu SR, ako aj prípadnými námietkami uplatnenými žalovaným v ďalšom konaní.

13. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).